

Parkanon Keräystuote Oy

JÄTTEENKÄSITTELYN SEURANTA- JA TARKKAILU- SUUNNITELMA

Hyödynnettävien jätteiden kierrätystoiminta
Jaakkola, Parkano

Pertinmaa 581-421-87-0

26.10.2023, päivitys 15.4.2024

Sisällys

1. Hanke.....	3
2. Laitokselle vastaanotettavat jätteet	3
3. Toimet vastaanotettavien jätteiden laadun tarkastamiseksi	3
4. Käsittelyprosessin kuvaus.....	4
5. Toiminnassa syntyvien jätteiden tarkkailu, laadun selvittäminen ja käsittely.....	5
6. Päästötarkkailu	6
Vesien tarkkailu	7
Melun ja pölyn tarkkailu	8
Muu päästötarkkailu.....	8
7. Toiminta häiriö-, vaara- ja poikkeustilanteissa	8
8. Raportointi.....	9
9. Vastuussa olevat henkilöt ja perehdytys.....	9

1. Hanke

Parkanon Keräystuote Oy hakee ympäristölupaa Parkanon Jaakkolassa sijaitsevalle jätteiden kierrätystoiminnalleen kiinteistöllä Pertinmaa 581-421-87-0. Hankealue (noin 3,04 ha) on olemassa olevaa teollisuusaluetta. Alueella vastaanotetaan ja käsitellään kierrätykseen soveltuvia jätteitä. Ainekset jalostetaan myytäviksi tuotteiksi, välivarastoidaan ja toimitetaan hyödynnettäväksi esimerkiksi maanrakennukseen sekä energian tuotantoon. Toiminta pyrkii jätteiden lajitteluun ja käsittelyyn siten, että jätteestä mahdollisimman suuri osa saadaan eroteltua edelleen hyödynnettäväksi materiaaleina tai energiana.

Seuraavassa esitetään jätelain (646/2011) 120 §:n ja valtioneuvoston asetuksen 179/2012 (VNa jätteistä) 25 §:n tarkoittama jätteen käsittelyn seuranta- ja tarkkailusuunnitelma liitteeksi ympäristölupahakemukseen. Suunnitelmaa täydennetään ja/tai päivitetään tarpeen mukaan ympäristölupapäätöksen perusteella tai jätteen laadun, määrän tai käsittelyn järjestelyiden muutosten yhteydessä.

2. Laitokselle vastaanotettavat jätteet

Hankealueella vastaanotetaan vuosittain enintään 6 000 tonnia pysyviä jätteitä, jotka koostuvat purkubetonista ja -tiilestä sekä asfaltista. Betoni- ja tiilijätettä ei käsitellä kiinteistöllä muuten kuin tarvittaessa pulveroimalla. Välivarastoinnin jälkeen betoni- ja tiilijäte toimitetaan Parkanon Keräystuote Oy:n Vatusentien yksikköön käsiteltäväksi tai muuhun laitokseen, jolla on lupa sen vastaanottoon. Muita jätteitä vastaanotetaan ja käsitellään enintään noin 12 000 tonnia vuodessa. Vastaanotettavat jätteet on esitetty taulukossa 1. Muita kuin luvan mukaisia jätteitä ei oteta vastaan.

3. Toimet vastaanotettavien jätteiden laadun tarkastamiseksi

Kuormien laatu varmistetaan alkuperäseurannalla. Vastaanotettavien kuormien mukana tulee olla jätelain (646/2011) 121 §:n mukaiset siirtoasiakirjat. Toimittajan on tarvittaessa esitettävä luotettava selvitys aineiden sisältämistä pitoisuuksista. Laitoksen vastuuhenkilö tarkastaa silmämääräisesti toimitetut ainekset. Aineksen punnitaan vaa'alla ja jokainen kuorma valokuvataan ennen sen lajittelua. Saapuvista kuormista pidetään kirjaa, josta selviää vastaanotettujen aineiden määrä, laatu, alkuperä, tuontipäivämäärä ja tuoja sekä sijoituspaikka toiminta-alueella.

Lajittelemattomista eristä mahdolliset vaaralliset jätteet erotellaan pois ja varastoidaan erikseen. Luvan vastaiset jätteet ohjataan suoraan toimitettaviksi asianmukaisen luvan omaavaan laitokseen tai kuljetetaan asianmukaiseen vastaanottopaikkaan jätteen toimittaneen kustannuksella.

4. Käsittelyprosessin kuvaus

Toimintaprosessiin kuuluvat vastaanotto, tarvittaessa lajittelu, välivarastointi raaka-aineena, käsittely pilkkomalla ja seulomalla sekä materiaalin siirtely, varastointi valmiina tuotteina, kuormaus ja kuljetukset.

Alueelle tuotavat ainekset kuljetetaan laitokselle kuorma-autoilla kiinteistön kaakkoiskulmasta Kuruntieltä Sahatien risteyksestä. Sisääntuloväylällä on lukittu portti, joka avataan henkilökunnan toimesta. Kuormat punnitaan laitoksen vaa'alla ja laitoksen valvoja tarkistaa kuorman silmämääräisesti ja valokuvaa sen sekä tarkistaa kuormaa koskevat asiakirjat ja ohjaa jäte-erät joko lajitteluhalliin tai suoraan kyseisen jätteen vastaanottoalueelle. Pääsääntöisesti kuormia tuodaan vain henkilökunnan läsnäollessa. Poikkeustilanteessa, laitoksen portti voidaan avata henkilökunnan toimesta etänä. Kuorma-autojen ajamat alueen sisäiset reitit ovat asfaltoituja.

Omiksi materiaalivirroikseen erotetaan betoni- ja tiilijäte, kierrätyspolttoaineen valmistamiseen kelpaava palava jäte (muovi), haketettava puujäte, metalli, lasi, paperi, pahvi, kartonki sekä hyödyntämiskelvoton jäte. Lajittelemattomat jätteet vastaanotetaan ja lajitellaan hallissa. Kuormat lajitellaan kaivinkoneen lajittelukouralla ja käsin kuormakohtaisesti. Raaka-aineet välivarastoidaan erillisissä kasoissa ja lavoilla kullekin jätejakeelle varatulla rajatulla alueella. Varastointipaikat on esitetty taulukossa 1 sekä asemapiirroksessa.

Vastaanotettava **puujäte** on erilliskerättyä puujätettä, joka koostuu esim. käyttökelvottomaksi kuluneista trukkilavoista ja erilliskerätystä puhtaasta puujätteestä, joita otetaan vastaan mm. rakennustyömailta ja tietyömailta. Lajiteltu puujäte siirretään pyöräkuormaajalla kyseisen aineksen varasto- ja kuormausalueelle, jossa se haketetaan. Valmis käsitelty materiaali myydään energiahyötykäyttöön.

Purkubetonia ja -tiiltä syntyy rakennus- ja purkutöiden yhteydessä. Materiaalit eivät sisällä asbestia tai muita vaarallisia aineita. Ainekset vastaanotetaan varastoalueella ja välivarastoinnin ja tarvittaessa pulveroinnin jälkeen ne toimitetaan Parkanon Keräystuote Oy:n Vatusentien toimipisteelle tai muuhun vastaanottopaikkaan, jolla on lupa betoni- ja tiilijätteen käsittelyyn.

Jäteasfaltti vastaanotetaan varastoalueella. Pääsääntöisesti asfalttia ei käsitellä laitoksella, vaan toimitetaan eteenpäin sellaisenaan. Tarvittaessa jäteasfaltista poistetaan sora seulomalla. Ainekset varastoidaan omassa kasassaan varastoalueella ja kuljetetaan uusiokäyttökohteisiin teiden rakentamiseen tai asfaltin valmistukseen erikoistuneeseen laitokseen jatkokäsittelyyn.

Metallijätettä ovat syntypaikkalajitellut metallijakeet ja -romut, muista jätteistä erotellut metallit. Jätteet vastaanotetaan hallissa, missä ne lajitellaan ja käsitellään tarvittaessa purkamalla edelleen käsittelyn ja kuljetuksen helpottamiseksi. Valmiiden tuotteiden varastointi tapahtuu hallissa tai katoksessa lavoilla. Tarvittaessa varastointia voi olla myös väliaikaisesti ulkona asfaltoidulla alueella katoksen vieressä. Metallit toimitetaan eteenpäin, kun kolme

lavaa on täytynyt. Käsitellyt jakeet toimitetaan jatkojalostukseen laitokseen, jolla on lupa metallijätteen vastaanottoon.

Sekalainen hyödynnettävä rakennus- ja purkujäte koostuu esimerkiksi purkutöiden rakennusjätteistä, jotka lajitellaan hallissa energiahyötykäyttöön, materiaalihyötykäyttöön ja keittain (lasi, paperi, pahvi, kartonki, puu, metallit) sekä hyödyntämiskelvottomaksi jätteeksi. Jäte käsitellään hallissa.

Jätteet, joista tuotetaan kierrätyspolttoainetta ovat materiaalihyötykäyttöön kelpaamattomia, polttokelpoisia pakkauksia, muoveja, pahveja ja kartonkia sekä puujätettä. Ainekset vastaanotetaan hallissa ja niistä poistetaan mekaanisesti polttoon kelpaamattomat materiaalit, kuten metallit. Lajiteltu materiaali toimitetaan jatkokäsittelyyn käsittelylaitokseen, josta ne menevät kierrätyspolttoaineeksi jätteenpolttoluvan omaavaan voimalaitokseen.

Muovijätettä tulee purkujätteen mukana ja se lajitellaan jätteenkäsittelyhallissa. Muovi toimitetaan eteenpäin käsittelylaitokseen, joka murskaa materiaalin jätteenpolttolaitoksessa hyödyntämiskelpoiseksi kierrätyspolttoaineeksi REF:ksi.

Pahvit ja kartonki lajitellaan hallissa omaan kasaan ja siellä ne paalataan nippuihin kuljettusta varten. Pahvi ja kartonki menee uusiokäyttöön esimerkiksi Poriin kartonkitehtaalle.

Paperi varastoidaan paperisiilossa tasaamorakennuksen päädyssä. Paperi toimitetaan uusiokäyttöön esimerkiksi Mänttään Metsä Tissuen tehtaalle tai Nokialle Oy Essity Finland Ab:lle.

5. Toiminnassa syntyvien jätteiden tarkkailu, laadun selvittäminen ja käsittely

Toiminnan seurannassa ja tarkkailussa kiinnitetään erityisesti huomiota alueelle tuotujen materiaalien laatuun, mikä vaikuttaa myös alueelta lähtevien jätteiden laatuun. Mahdolliset alueelle tuodut luvan vastaiset materiaalit toimitetaan tuottajan kustannuksella asianmukaiseen käsittelyyn, ellei tuottaja poista materiaaleja itse.

Toiminnassa syntyviä jätteitä ovat hyödyntämiskelvottomat jätteet, kuten vaaralliset ja loppusijoitettavat kaatopaikkajätteet (taulukko 2). Toiminnassa syntyvien jätteiden laatu selvitetään tarvittaessa jatkokäsittelyn vaatimusten mukaisesti.

Taulukko 2. Toiminnassa syntyvät jätteet, arvio niiden määristä ja varastointipaikka.

Jätteenimike	Arvioitu määrä tn/v	Varastointi	Toimituspaikka
Lajittelusta syntyneet ja muut omasta toiminnasta talteen otetut vaaralliset ja SER-jätteet	15	Katetussa tilassa jätteen vaatimusten mukainen astia tai lava	Kyseisen jätteen käsittelyyn luvan omaavaan laitokseen
Loppusijoitettava kaatopaikkajäte	1 000	Hallissa	Loppusijoitettavaksi ympäristöluvan omaavalle laitokselle

Sekalaisen jätteen lajittelusta syntyy polttoon kelpaamattomia materiaaleja, kuten metalleja sekä loppusijoitettavaa jätettä, kuten eristemateriaaleja ja kipsilevyjä. Hyödyntämiskelvoton jäte kuljetetaan loppusijoitettavaksi ympäristöluvan omaavalle kaatopaikalle tai kyseisen jätteen käsittelyyn luvan omaavaan laitokseen. Jätteen kaatopaikkakelpoisuuden selvittäminen erikseen ei ole tarpeen, sillä kaatopaikalle toimitettavista eristä on perusmäärittelyyn tarvittavat asianmukaisesti perustellut tiedot.

Vaarallista jätettä ei oteta vastaan, mutta sitä saattaa tulla esilajittelemattomien rakennus- ja purkujätteiden mukana. Niitä voivat olla esimerkiksi kyllästetty kestopuu, akut, loisteputket, SER-jätteet, maalit ja muut kemikaalit. Omassa toiminnassa syntyviä vaarallisia jätteitä ovat työkoneista ja öljynerotuskaivoista kertyvät jäteöljyt. Vaarallisia jätteitä varastoidaan asianmukaisissa astioissa katetussa tilassa. Kestopuu varastoidaan erikseen merkityillä vaihtolavoilla, nestemäiset vaaralliset jätteet valuma-altaallisessa kontissa, akut ja loisteputket varastoidaan omassa laatikoissaan. Kaikista toimitetuista vaarallisen jätteen eristä tehdään siirtoasiakirja.

Alueen siisteydestä pidetään huolta ja laitoksen ulkopuolelle ajautuneet irtoroskat siivotaan. Vähäiset määrät sosiaali- ja toimistotiloissa syntyviä seka- tai biojätteitä varastoidaan kyseisissä tiloissa ja toimitetaan hyödynnettäväksi/käsiteltäväksi asianmukaiseen laitokseen.

6. Päästötarkkailu

Laitoksen toiminta on suunniteltu siten, että ympäristöön kohdistuvat vaikutukset on huomioitu ja niitä seurataan tämän tarkkailusuunnitelman sekä lupaehtojen mukaisesti. Toiminnasta ei normaalitilanteessa synny merkittäviä määriä ympäristöön kohdistuvia haitallisia päästöjä. Varsinaiset jätteenkäsittelyprosessit ovat mekaanisia, eikä niihin käytetä kemikaaleja tai vettä, eikä niissä siten muodostu myöskään jätevesiä.

Vesien tarkkailu

Laitosalueella vettä käytetään piha-alueen puhdistukseen sekä tarvittaessa pölynsidontaan. Tarvittava vesi otetaan kunnan vesijohtoverkosta. Sosiaalityössä käytetään talousvettä ja jätevedet johdetaan umpikaivoon.

Työkoneet tankataan ja koneiden polttoaine varastoidaan asfaltoidulla alueella kaksoisvaippasäiliössä, jossa on ylitäytönestimet ja valuma-allas. Asfaltoidun alueen vedet kerätään sadevesikaivoihin, josta hulevedet johdetaan öljynerottimen kautta laskeutusaltaaseen.

Laitosalueen hulevedet johtuvat pääosin kolmen sadevesikaivon kautta toiminta-alueen koillisosan öljynerotuskaivon ja kokoomakaivon kautta Sahatien alitse kiinteistön 581-435-22-6 puolella sijaitsevaan laskeutusaltaaseen. Laitosalueen pohjoisosan puujätteen käsittelyalueelta hulevedet on tarkoitus johtaa sadevesikaivosta tiiviillä putkella Sahatien alitse laskeutusaltaaseen asti. Laskeutusallasta suurennetaan hulevesisuunnitelman laskelman mukaisesti. Altaan toimintaperiaatteena on, että tuleva virtaama hidastuu, jolloin veden kuljettama kiintoaine laskeutuu altaan pohjaan. Kiinteistön omistajalta on saatu suostumus vesien johtamiseen edellytyksellä, että kertynyt liete tyhjennetään tarvittaessa. Altaasta vedet kulkeutuvat edelleen metsäoijiin kaakkoon pois päin Poikkeusjärvestä.

Tarkoituksena on rakentaa laitosalueen eteläosan hulevesille oma laskeutusallas, jonne johdetaan pintavedet betoni-, tiili- ja asfalttijätteen murskepintaiselta käsittelyalueelta ja eteläosan asfaltoidulta alueelta reunaojien avulla. Betoni-, tiili- ja asfalttijätteen murskepintaisen varastoalueen vedet johdetaan noin 0,5 % kallistuksilla rakennettavaan reunaojaan, jonka vedet ohjataan laskeutusaltaaseen. Osa betoni-, tiili- ja asfalttijätteen varastoalueen hulevesistä imeytyy maaperään. Ennen eteläosan alueen laskeutusaltaan rakentamista ollaan yhteydessä ELY-keskukseen toimenpiteistä vanhan saha-alueen pilaantuneiden alueiden toimintarajoitteiden tarkistamiseksi ja altaan rakentamisen osalta noudatetaan viranomaisen ohjeita.

Pintavesitarkkailu esitetään tehtäväksi pohjoisen alueen osalta kokoojakaivosta ennen laskeutusallasta ja alueen eteläosan osalta laskeutusaltaasta lähtevästä vedestä. Tarkkailu esitetään tehtäväksi kolmen vuoden välein keväällä tai syksyllä ylivalumakaudella. Näytteistä tutkitaan ainakin öljyhiilivetytypitoisuus, kokonaisfosfori, kiintoaine, kemiallinen hapenkulutus COD_{Mn} ja pH. Kolmen toimintavuoden jälkeen tutkitaan lisäksi kertaluonteisesti rauta-, elohopea-, kupari-, kromi-, lyijy-, nikkeli-, kadmium- ja sinkkipitoisuudet.

Altaiden hulevesiä tarkkaillaan lisäksi säännöllisesti aistinvaraisesti, ja mikäli altaissa havaitaan öljyhiilivety- tai muita päästöjä, ryhdytään tarvittaviin toimiin hulevesien pääsyn estämiseksi ympäristöön. Laskeutusallas vähentää merkittävästi valuma-alueperäistä kuormitusta ja parantaa hulevesien hallintaa. Rankkasadetilanteissa osa vesistä purkautuu metsämaastoon.

Alue ei sijaitse ympäristöhallinnon luokittelemalla pohjavesialueella.

Melun ja pölyn tarkkailu

Melu- ja pölypäästöjä tarkkaillaan aistinvaraisesti. Mikäli poikkeavuuksia havaitaan, voidaan toimintaa tarvittaessa rajoittaa tai muuten järjestellä, kunnes häiriö on poistettu.

Pölypäästöjen suuruus riippuu materiaalin vesipitoisuudesta, tuulioloista ja vuodenajasta. Tarvittaessa käsiteltävää materiaalia ja varastokasoja kastellaan pölyämisen estämiseksi.

Muu päästötarkkailu

Käytettävät koneet ja laitteet pidetään huollettuina ja niiden toimintaa tarkkaillaan vikojen ja vuotojen havaitsemiseksi. Kaluston läheisyyteen varataan imeytysturvetta tai vastaavaa mahdollisten vuotoilanteiden varalta. Pienet määrät pienimuotoisissa huoltotoimissa syntyviä vaarallisia jätteitä kerätään asianmukaisiin tiiviisiin astioihin ja toimitetaan jakeen mukaiseen keräyspisteeseen mahdollisimman pian. Vaarallisia jätteitä ei sekoiteta keskenään eikä altisteta sääolosuhteille.

Kentän rakenteiden ja ajoreittien kuntoa tarkkaillaan ja tarvittaessa korjataan. Toimintaa ja sen vaikutuksia ympäristöön tarkkaillaan omavalvontana aistinvaraisesti toiminnan ollessa käynnissä.

7. Toiminta häiriö-, vaara- ja poikkeustilanteissa

Merkittävin toiminnan ympäristöriski on tulipalo ja sen yhteydessä syntyvät päästöt. Onnettomuus- ja vahinkotilanteissa tapahtuvat öljy- ja polttoainevuodot voivat lisätä maaperän pilaantumisriskiä. Muita toiminnan riskejä ovat henkilö- ja omaisuusvahingot, mutta niistä ei aiheudu merkittäviä ympäristövaikutuksia.

Kaikki rakennukset sekä hakijan liikkuva kalusto on varustettu alkusammutuskalustolla. Laitoksen henkilöstö vastaa mahdollisen tulipalon alkusammutuksesta ja muiden hätätilanteiden hoitamisesta.

Alueelle varataan imeytystarvikkeita öljy- ja polttoainevuotojen ensitorjuntaan. Onnettomuusriskiä pienentävät kiinteiden laitteiden ennakko- ja tarkastukset sekä jatkuva käytön aikainen valvonta sekä öljyjen ja polttoaineiden huolellinen käsittely.

Laitosalueen sisääntulokohdissa on lukittavat portit ja rakennukset ovat lukittavia. Alue lukietaan aukioloaikojen ulkopuolella ja portit ovat kiinni myös päiväaikaan. Alueella on kameravalvonta. Toimenpiteet kiinteistöä ympäröivän aidan rakentamiseksi on käynnistetty.

Laitoksen pelastussuunnitelma on valmistunut vuonna 2021. Sen tavoitteena on ennaltaehkäistä onnettomuuksia ja läheltä piti -tapauksia sekä luoda toimintatavat ja -vastuut erilaisiin vaaratilanteisiin. Suunnitelmaa päivitetään tarvittaessa päivittäistoiminnassa tai esimerkiksi palotarkastuksen yhteydessä tehtyjen havaintojen perusteella.

Häiriötilanteessa toiminta tarvittaessa keskeytetään, kunnes häiriö on poistettu ja vahinkoja estäviin toimiin ryhdytään välittömästi. Merkittävästä ympäristövahingosta tiedotetaan palo- ja pelastuslaitokselle sekä ympäristönsuojeluviranomaiselle.

8. Raportointi

Toiminnasta tehdään vuosittain yhteenvetoraportti, jossa raportoidaan vastaanotetut ja hyötykäyttöön toimitetut materiaalmäärät, tiedot syntyneistä jätteistä sekä tulokset vuoden aikana tehdyistä tarkkailutoimista ja toimista haittojen torjumiseksi.

9. Vastuussa olevat henkilöt ja perehdytys

Toiminnan seurannasta ja tarkkailusta vastaa Parkanon Keräystuote Oy.

Yhteyshenkilö: Taisto Viitasalo, puh. 040 551 2327, sähköposti: toimisto@ippnet.fi